

انتشار یادگارهای شهیدان دفاع مقدس

در جنگ ایران و عراق جمع بیشماري «ماندند» و بسياري «رفتند» آنان که رفتند با خدا معامله کردند و آنان که ماندند در حسرت شهادت سوختند و چشم به کار «زینبی» دوختند.

جام جم آنلاین: در جنگ ایران و عراق جمع بیشماري «ماندند» و بسياري «رفتند» آنان که رفتند با خدا معامله کردند و آنان که ماندند در حسرت شهادت سوختند و چشم به کار «زینبی» دوختند. رفتگان «رمزي» و «گنجي» براي «بازماندگان» گذاشتند؛ رمزي براي چگونه «رفتن» گنجي براي چگونه «ماندن»؛ «به پسر و دخترم دروغ نگوييد، نگوييد من سفر رفته‌ام، نگوييد من از سفر باز خواهم گشت، نگوييد زيباترين هديه را برايش به ارمغان خواهم آورد، به پسر و دخترم واقعيت را بگوييد، بگوييد خون پدرت در تمام مرزهاي غرب و جنوب کشور پاشيده شده است، بگوييد موشك‌هاي دشمن سینه پدرت را در شلمچه، حنجره پدرت را در ارتفاعات الله‌اکبر و خون پدرت را در رودخانه بهمنشیر، پرپر کرده‌اند اما هنوز ايمان پدرت در تمامي جبهه‌ها مي‌جنگد؛ بگذاريد قلب کوچک پسر و دخترت و نفرت هميشگي از استعمار در آن ريشه بدواند...»

سطرهای بالا که هیچ شباهتي به يك لید خبري ندارند، جزئي از آرشیو منتشر نشده مرکز اسناد بنیاد شهید و امور ایثارگران است؛ مرکزي که امروز مسوولیت جمع‌آوری و نگهداري بیش از 7 میلیون سند فرهنگی از خانواده ارجمند شهدا را بر عهده گرفته است. امروز در آغاز هفته دفاع مقدس، براي اولین بار بخشي از آنها با عنوان «اسناد افتخار» در «جام‌جم» منتشر مي‌شود.

محبوب شهبازي، مدیرکل مرکز اسناد بنیاد شهید و امور ایثارگران، در این باره به «جام‌جم» مي‌گويد: نقش اسناد و مدارك در تبیین زوایاي مبهم و غیرمكشوف حیات اجتماعي يك ملت در برهه‌هاي مختلف و مهم تاريخي به‌عنوان دستمایه‌هاي بكر و اصیل عرصه‌هاي تحقيق و پژوهش در زمینه‌هاي تاريخي، فرهنگی و جامعه‌شناسي، بر هیچ‌کس پوشيده نیست.

او ادامه مي‌دهد: اسناد و آثار شهدا و ایثارگران یادآور حماسه‌ها و فداكاري‌ها و سند حقانيت و مظلوميت ملتي است که راست‌قامتانه ایستاد و بر این راه حق، استوار ماند و ما تا به امروز حدود 7 میلیون و 500 هزار سند را جمع‌آوری کرده‌ایم.

مدیر کل مرکز اسناد بنیاد شهید مي‌گويد: بخشي از این اسناد داراي بار عاطفي يا دربرگیرنده رخدادي قابل تامل و توجه هستند که آنها را از دیگر وصیت‌نامه‌ها، عکس‌ها و اسناد متمایز مي‌کند.

از همین نمونه مي‌توان وصیت نامه شهید دیگری را مثال زد که از خانواده‌اش خواسته است تا ثلث اموالش را در اختیار حضرت امام(ره) قرار دهند تا هرجايي که صلاح بدانند خرج کنند. همان‌گونه که در تصویر بالا مشاهده مي‌کنید، حضرت امام(ره) با دستخط خود این‌گونه به خانواده شهید پاسخ مي‌دهند:

«40 هزار تومان ثلث مورد وصیت فوق را قبول نموده و به ورثه شهید بخشیدم و ان‌شاءالله اینجانب مبلغ 40 هزارتومان از طرف آن شهید در مورد وصیت شهید به مصرف خواهم رسانید.»

سند دیگری که مشاهده مي‌کنید تصاویری است از شهبازترك، هنرمند و نقاش شهید که روی کاغذی کاهی نقش بسته و از او به یادگار مانده است.

سند دیگری که از معلم شهید علیرضا علي‌آبادي به یادگار مانده، دفترچه‌اي 100 برگ است که شهید درباره تك‌تك دانش‌آموزانش چند خطي نوشته است.

این دست‌نوشته‌ها نشان مي‌دهد که شهید علي‌آبادي در پرورش و توجه به روحيات و وضعیت درسي دانش‌آموزانش تا چه اندازه حساس بوده و با چه دقتي سر کلاس درس حاضر مي‌شده است.

مدیرکل اسناد بنیاد شهید و امور ایثارگران ابراز امیدواري کرده است که این مرکز بتواند در قالب يك مجموعه مستقل در آینده‌اي نزدیک بخش‌هایی از این اسناد افتخار را منتشر کند.

او همچنین از تلاش براي ثبت جهانی این اسناد در یونسکو و رایزني با کمیته حافظه ملي کشورمان خبر مي‌دهد.

نمایش 120 سند جنگ تحمیلی در کتابخانه ملی

از سوي ديگر، بيش از 120 سند دوران دفاع مقدس براي نخستين بار در ساختمان گنجينه کتابخانه ملي به نمايش درمي آيد.

غلامرضا عزيزي، رئيس پژوهشكده اسناد ملي در گفت‌وگو با مهر از برگزاري دومين دوره نمايشگاه اسناد دفاع مقدس با عنوان اسناد افتخار در هفته دفاع مقدس امسال خبر داد و گفت: اين نمايشگاه از سوي مركز ملي اسناد و كتابخانه دفاع مقدس با مشاركت و همكاري مشترك حدود 10 مركز اسنادي هفته آينده در كتابخانه ملي برپا مي‌شود.

وي اضافه كرد: تمام اين اسناد، جديد هستند و تازه از آرشيوها خارج شده‌اند كه از 2 تا 4 مهر به نمايش درمي آيد و پس از پايان اين بازه زماني، اسناد مربوط در فضاي مجازي و در سايت سازمان اسناد و كتابخانه ملي هم قرار خواهد گرفت.